

USNESENÍ

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném s předsedkyně JUDr. Ing. Viery Horčicové a soudců JUDr. Jaromíra Klepše a JUDr. Vladimíra Gabriela Navrátila v právní věci

žalobce: **JUDr. Mgr. D. N., Ph. D.**
bytem ...

proti

žalovanému: **Ministerstvo spravedlnosti**
sídlem Vyšehradská 427/16, Praha 2

v řízení o žalobě proti nezákonnému zásahu žalovaného spočívajícímu v přidělení žalobce pro opakovanou odbornou justiční zkoušku konanou ve dnech 15. až 18. 10. 2019 ke zkušební komisi ve složení: J. B., S. B., T. B., R. H. a K. V.,

takto:

Návrh žalobce na opravu odůvodnění rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 15. 4. 2020, č. j. 10 A 194/2019 - 76, a žádost o prominutí lhůty k podání tohoto návrhu **se odmítají.**

Odůvodnění:

1. Rozsudkem zdejšího soudu ze dne 15. 4. 2020, č. j. 10 A 194/2019 - 76, byla zamítnuta žalobcová žaloba na ochranu před nezákonným zásahem žalovaného spočívajícím v přidělení žalobce pro konání opakované justiční zkoušky k nezákonně složené zkušební komisi. Rozsudek nabyl právní moci dne 25. 4. 2020.

2. Dne 14. 5. 2020 byl soudu doručen návrh žalobce na opravu odůvodnění uvedeného rozsudku podle § 165 o. s. ř. ve spojení s § 64 s. ř. s. Konkrétně se žalobce domáhal toho, aby soud z odůvodnění rozsudku vypustil body 60 a 61, v nichž vycházel z vyjádření předsedy zkušební komise, která byla součástí předloženého správního spisu. Dle názoru žalobce totiž tato část odůvodnění neměla oporu ve zjištěném skutkovém stavu, neboť soud listinu, z níž vycházel, neprovedl jako důkaz na ústním jednání. Žalobce vyjádřil názor, že jelikož postup směřující k umožnění konání odborné justiční zkoušky není správním řízením, nemůže o něm správní orgán vést spis. Z listin předložených žalovaným tedy soud nemohl vycházet jako ze správního spisu, kterým není potřeba dokazovat.

3. Ke lhůtě pro podání návrhu žalobce uvedl, že přiměřená aplikace § 165 o. s. ř. by ve správním soudnictví měla znamenat, že lze návrh podat i vůči pravomocnému rozsudku. Pro případ, že by se soud s tímto názorem neztotožnil, požádal žalobce o prominutí zmeškání lhůty.

4. Podle § 165 odst. 1 o. s. ř. může účastník předtím, než rozsudek nabude právní moci, navrhnout opravu jeho odůvodnění, pokud nemá podklad ve zjištění skutkového stavu. Podle § 64 s. ř. s. se ve správním soudnictví použijí přiměřeně ustanovení první a třetí části občanského soudního řádu. Ustanovení § 165 o. s. ř. se sice nachází v části třetí o. s. ř., ve správním soudnictví jej však i přesto aplikovat nelze, a to z následujících důvodů.

5. Žalobce zaprvé tvrdil, že jelikož je řízení ve správním soudnictví jednoinstanční, mělo by být přiměřené aplikaci § 165 o. s. ř. možné navrhnout opravu odůvodnění rozhodnutí i po jeho právní moci. Tomuto názoru však nelze přisvědčit. Samotná podstata institutu návrhu na opravu odůvodnění podle § 165 o. s. ř. je totiž založena na tom, že návrh směřuje proti rozhodnutí soudu první instance, které ještě nenabýlo právní moci a je proti němu přípustný opravný prostředek.

6. Civilní judikatura nepřipouští návrh na opravu rozhodnutí, proti kterému není přípustné odvolání (rozhodnutí Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 31. 8. 1967, sp. zn. 6 Co 40/67, č. 54/1968 Sb. NS civ.) Jedná se o doplňkový procesní institut, kterým se lze domáhat opravy odůvodnění rozhodnutí, neboť odvolání lze podat pouze proti výroku rozhodnutí (usnesení Nejvyššího soudu ze dne 31. 5. 2016, sp. zn. 29 NSČR 110/2016). Z ustanovení § 165 odst. 2 o. s. ř. přitom vyplývá, že nevyhoví-li soud prvního stupně návrhu autoremedurou, rozhodne o něm soud odvolací, a tedy tento procesní nástroj nelze využít ve vztahu k rozhodnutím, proti nimž není přípustné odvolání.

7. Správní soudnictví je vždy jednoinstanční. Podle § 54 odst. 5 s. ř. s. rozsudek nabývá právní moci doručením účastníkům a pro usnesení se podle § 55 odst. 5 s. ř. s. přiměřeně užije totéž pravidlo. Kasační stížnost představuje mimořádný opravný prostředek, který nelze s odvoláním srovnávat. Z toho vyplývá, že přiměřená aplikace § 165 o. s. ř. ve správním soudnictví není možná, neboť absentuje hlavní znak institutu opravy odůvodnění podle tohoto ustanovení, jímž je existence řádného opravného prostředku proti opravovanému rozhodnutí. Pokud se tedy žalobce ve správním soudnictví domáhá opravy odůvodnění pravomocného rozhodnutí přiměřeně podle § 165 o. s. ř., ve skutečnosti žádá vytvoření zcela nového procesního institutu, který ve správním soudnictví neexistuje.

8. Výše uvedeným závěrům svědčí i skutečnost, že soudní řád správní v § 54 odst. 4 výslovně upravuje opravu zjevných chyb v odůvodnění rozhodnutí, což je institut obdobný opravě odůvodnění podle § 164 o. s. ř., a procesní prostředek obdobný opravě odůvodnění podle § 165 o. s. ř. naopak nezná. Nejeví se jako pravděpodobné, že by zákonodárce v soudním řádu správním zvlášť upravil jeden způsob opravy odůvodnění

rozhodnutí, a ohledně jiného procesního prostředku týkajícího se téže otázky by spoléhal na přiměřenou aplikaci občanského soudního řádu. Úpravu opravy odůvodnění rozhodnutí v soudním řádu správním lze tedy považovat za komplexní a nevyžadující subsidiární aplikaci občanského soudního řádu. Lze též dodat, že pokud krajský soud svůj rozsudek založí na skutkovém stavu, který nemá oporu v dokazování, jedná se o důvod kasační stížnosti podle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.

9. Nevhodnost aplikace § 165 o. s. ř. ve správním soudnictví ostatně osvědčují i okolnosti nyní projednávané věci. Rozsudek zdejšího soudu nabyt právní moci v okamžiku, kdy byl doručen poslednímu z účastníků, jímž byl žalobce. Neexistoval tedy žádný prostor k tomu, aby žalobce navrhoval změnu opravy odůvodnění rozsudku předtím, než nabude právní moci. Pokud by soud přistoupil na žalobcovu tezi, že ve správním soudnictví lze návrh učinit i po právní moci rozsudku, neexistovala by pro něj žádná lhůta, a k věcným opravám rozsudku by tedy mohlo docházet po neomezenou dobu. Taková možnost by však nepřiměřeně zasahovala do důvěry účastníků v pravomocný rozsudek. Zcela neakceptovatelný by potom byl takový postup v případech, kdy je odůvodněním rozsudku vázán správní orgán ve svém dalším postupu (srov. § 78 odst. 5 s. ř. s.). Vzniklý problém nelze řešit ani žádostí o prominutí zmeškání lhůty, kterou žalobce také podal. Nabytí právní moci rozhodnutí okamžikem doručení poslednímu účastníkovi je totiž soudním řádem správním výslovně předvídáno, a rozhodně se tedy nemůže jednat o vážný omluvitelný důvod umožňující prominutí zmeškání lhůty podle § 40 odst. 5 s. ř. s.

10. Jelikož bylo zjevné, že žalobce se nedomáhá opravy zjevných chyb podle § 54 odst. 4 s. ř. s., soud návrh na opravu odůvodnění rozsudku odmítl pro nepřipustnost podle § 46 odst. 1 písm. d) s. ř. s. Za dané situace pozbývala smyslu i žalobcova žádost o prominutí zmeškání lhůty k podání návrhu na opravu odůvodnění rozsudku, a soud tedy tuto žádost odmítl také.

11. Nad rámec nutného odůvodnění tohoto usnesení je však třeba upozornit, že se žalobce ve svých výtkách týkajících se dokazování mylí. Skutečnost, že postup žalovaného, proti němuž žalobce brojil žalobou na ochranu před nezákonným zásahem, nepředstavoval formalizované správní řízení, ještě neznamená, že k němu žalovaný nevedl správní spis, z něhož by mohl soud následně vycházet bez provádění dokazování na ústním jednání.

12. Zaprvé, ustanovení § 51 odst. 1 s. ř. s. umožňuje soudu rozhodnout ve věci samé bez jednání, pokud s tím účastníci souhlasili nebo pokud ve lhůtě stanovené soudem nevyslovili nesouhlas. Toto ustanovení se týká všech návrhových typů, a tedy i řízení o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem. Pokud by zákonodárce předpokládal, že soud může rozhodnout bez jednání, a tedy bez dokazování, jen o žalobě proti rozhodnutí, pozbývalo by smyslu ustanovení § 51 odst. 1 s. ř. s. začlenit do hlavy I části třetí s. ř. s., tedy mezi obecná ustanovení o řízení.

13. Jak uvedl Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 29. 1. 2009, č. j. 9 Afs 8/2008 - 117, č. 2383/2011 Sb. NSS, vychází-li soud ze spisu předloženého správním orgánem, nejedná se automaticky o důkaz, který musí být proveden na jednání: „*Obsah správního spisu je samozřejmě bez pochybností známý správnímu orgánu, tj. žalovanému v řízení o žalobě, avšak i žalobce se v případě jeho zájmu má právo s obsahem správního spisu v průběhu správního řízení seznámit. Je možné, že žalobce učiní určitou část správního spisu spornou, o této otázce poté soud případně vede dokazování. Prostředky, kterými se snaží žalobce zpochybnit jednotlivé fragmenty správního spisu či rozhodnutí, jsou již důkazními prostředky ve smyslu § 52 s. ř. s., které musí být provedeny zásadně při jednání a účastníci musí mít možnost se k nim vyjádřit.*“ Uvedené závěry aplikoval Nejvyšší správní soud i ve vztahu k řízení o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem (rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 2. 2020, č. j. 10 Afs 393/2019 - 54, bod 29, a ze dne 23. 5. 2013, č. j. 1 Aps 2/2013 - 24, bod 13).

14. Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 2. 2020, č. j. 7 As 317/2019 - 20, na nějž odkázal žalobce, se týkal jiné situace. Správní orgán totiž v daném řízení žádný správní spis nevedl, a tedy jej ani nepředložil soudu. Naopak navrhl k důkazu listiny, které svědčily o rozhodném skutkovém ději. Pouze z tohoto důvodu bylo namíste dané listiny provést jako důkazy na ústním jednání (bod 16 rozsudku NSS). Nejvyšší správní soud však v uvedeném rozsudku rozhodně nedospěl k závěru, že by v řízení o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem nebylo nikdy možné vycházet ze správního spisu předloženého žalovaným, a s ohledem na výše uvedenou judikaturu by k takovému závěru bez předložení věci rozšířenému senátu podle § 17 odst. 1 s. ř. s. ani dospět nemohl.

15. V nyní projednávané věci žalovaný správní spis týkající se odborné justiční zkoušky žalobce vedl a také jej soudu předložil. Žalobce o této skutečnosti věděl, protože mu bylo doručeno vyjádření žalovaného k žalobě, v jehož bodu 3 se výslovně uvádí, že žalovaný „*soudu zasílá úplný spisový materiál k případu*“. Pokud měl žalobce o obsahu správního spisu pochybnosti, nic mu nebránilo buď se v souladu se závěry výše citovaného rozsudku č. 2383/2011 Sb. NSS se spisem seznámit nahlížením, a následně učinit jeho jednotlivé části spornými a žádat jejich provedení jako důkazů, nebo zkrátka trvat na nařízení ústního jednání, během nějž by soud obsah správního spisu konstatoval. Žalobce však v replice k vyjádření žalovaného obsah správního spisu sporným nečinil a ani netrval na nařízení ústního jednání. Přitom konkrétní listina, proti jejímuž použití žalobce brojí zejména, tedy vyjádření předsedy zkušební komise k průběhu zkoušky, byla doslova citována žalovaným v bodu 39 vyjádření k žalobě, a pro žalobce tedy přítomnost této listiny ve správním spise stěží mohla být překvapením.

16. Soud tedy uzavírá, že v projednávané věci bylo v souladu s § 51 odst. 1 s. ř. s. rozhodnuto bez jednání, neboť účastníci řízení na jeho nařízení netrvali a žádné dokazování nad rámec správního spisu předloženého žalovaným nebylo třeba provádět.

Poučení:

Proti tomuto usnesení je přípustná kasační stížnost (srov. přiměřeně rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 2. 2007, č. j. 4 Ans 3/2006 - 123, č. 1177/2007 Sb. NSS).

Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno, a to v tolika vyhotoveních (podává-li se v listinné podobě), aby jedno zůstalo soudu a každý účastník dostal jeden stejnopis. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližze následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V Praze dne 19. května 2020

JUDr. Ing. Viera Horčicová
předsedkyně senátu